

на капитала, определена по три сценария (K1, K2, K3), бруто капиталообразуването (GCF), бруто образуването на основен капитал (GFCF), потреблението на основен капитал (CFC), отработените човечески часове (L1) и средния брой на заетите лица (L2) в България за периода от първото тримесечие на 2000 г. до второто тримесечие на 2008 г.² Динамичните редове се състоят от 34 наблюдения. Данните за брутният вътрешен продукт, брутната добавена стойност, бруто капиталообразуването и бруто образуването на основен капитал, изчислени по цени от 2000 г., са взети от сайта на Евростат. Данните за броя на заетите лица, общо отработените човекодни и потреблението на основен капитал по текущи цени са предоставени от НСИ. За осигуряване на необходимите условия за съпоставимост на динамичните статистически редове потреблението на основен капитал се изчислява по цени от 2000 г. Това се извършва чрез дефлирането на номиналните показатели с индекса на потребителските цени при база 2000 г., публикуван в сайта на Международния валутен фонд.

Определянето на стойността на капитала (съгласно първия подход, възприет в изследването) се извършва с помощта на следната формула:

$$K_t = K_{t-1} + GFCF_t - CFC_{t-1}, \quad (1)$$

където:

K е стойността на капитала;

$GFCF$ - бруто образуването на основен капитал;

CFC - потреблението на основен капитал.

За да се определи стойността на капитала през всяко тримесечие от изследвания период, е достатъчно да се определи неговата стойност в началото на периода. Обикновено за целта се използват хипотетични съотношения между капитала и БВП. В нормално функционираща икономика тези съотношения са от порядъка 3:1, докато при страни в преход капиталът се оценява на около 2 пъти по-голям в сравнение с произведения брутен вътрешен продукт. Имайки предвид тези обстоятелства, при определянето на началните съотношения се използват три варианта, които символично могат да се определят като песимистичен (съотношение капитал/БВП, равняващо се на 1.5:1), реалистичен (съотношение 2:1) и оптимистичен (съотношение 2.5:1).

---

² Данните за бруто капиталообразуването, бруто образуването на основен капитал и потреблението на основен капитал се отнасят за периода от първото тримесечие на 2000 г. до първото тримесечие на 2008 г. Динамичните редове за тези показатели се състоят от 33 наблюдения.